

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W IV KWARTALE 2007 R.

Aktywni zawodowo

W IV kwartale 2007 r. liczba aktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 665 tys. osób. Mężczyźni stanowili 54,9% z nich. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 3,1%, co było rezultatem jej wzrostu zarówno wśród kobiet – o 6,0%, jak i mężczyzn – o 1,1%.

Istotne różnice odnotowano w zależności od miejsca zamieszkania. Liczba aktywnych mieszkańców miast zmalała na przestrzeni roku o 5,6%, natomiast na wsi – wzrosła o 9,3%. W wyniku tych zmian na wsi zamieszkiwało 62,0% aktywnych zawodowo.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 57,3% i był wyższy niż w ubiegłym roku o 1,9 pkt procentowego. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość odnotowano wśród mężczyzn, dla których wyniósł on 65,4%, wobec 49,9% u kobiet. W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wynosił 56,0% i był nieco niższy niż na wsi, gdzie ukształtował się na poziomie 58,1%.

Wzrost aktywności ekonomicznej ludności na przestrzeni roku był przede wszystkim efektem jej wyższego poziomu w zbiorowości osób w wieku 45–54 lata, wśród których współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się o 3,2 pkt procentowego. Wzrost jego wartości w skali roku odnotowano również wśród osób starszych (w wieku 55 lat i więcej) i młodych (do 34 lat). Jedyną grupą, w której uległ on obniżeniu stanowiły osoby w wieku 35–44 lata. Spadek wyniósł w niej 0,4 pkt.

Duże różnice aktywności ekonomicznej występują w zależności od wykształcenia badanych. W dalszym ciągu zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej ludności notowany był w grupie osób z wykształceniem wyższym – 81,0%. Dość wysoki był on także wśród osób legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym – 73,4% oraz policealnym i średnim zawodowym – 65,6%, natomiast najmniejszy wśród posiadających najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia szkolnego) – 30,8%.

Kwartalna analiza wyników BAEL wskazuje na systematyczny wzrost współczynnika aktywności zawodowej.

Na przestrzeni 2007 roku zdecydowanie większą aktywnością zawodową charakteryzowali się mężczyźni. Z kolei biorąc pod uwagę kryterium miejsca zamieszkania jej wyższy poziom odnotowano wśród mieszkańców wsi.

Współczynnik aktywności zawodowej, przeciętnie w 2007 r., osiągnął 56,3% i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się o 1,2 pkt procentowego. Jego poziom był nadal wyższy niż w skali kraju, gdzie wyniósł 53,7%, i lokował województwo świętokrzyskie na trzecim miejscu w Polsce.

Pracujący

W IV kwartale 2007 r. w Świętokrzyskim pracowało 599 tys. osób, tj. o 9,9% więcej niż rok wcześniej. Liczba pracujących mężczyzn zwiększyła się o 6,8%, natomiast kobiet o 14,4%. Więcej osób pracowało zarówno w miastach, jak i na obszarach wiejskich, choć dynamika wzrostu cechowała się dużym zróżnicowaniem. Szybciej liczba pracujących zwiększała się na wsi, gdzie w skali roku przybyło ich 14,2%, podczas gdy w miastach – 3,3%.

Zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2007 r. na 1000 pracujących przypadało 940 bezrobotnych i biernych zawodowo.

Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy wyniósł 51,6% i był o 4,8 pkt procentowego wyższy niż przed rokiem. Podobnie, jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 59,0%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę. Jedynie 44,8% pań to osoby pracujące. W skali roku wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn wzrósł o 5,3 pkt, a dla kobiet o 4,9 pkt.

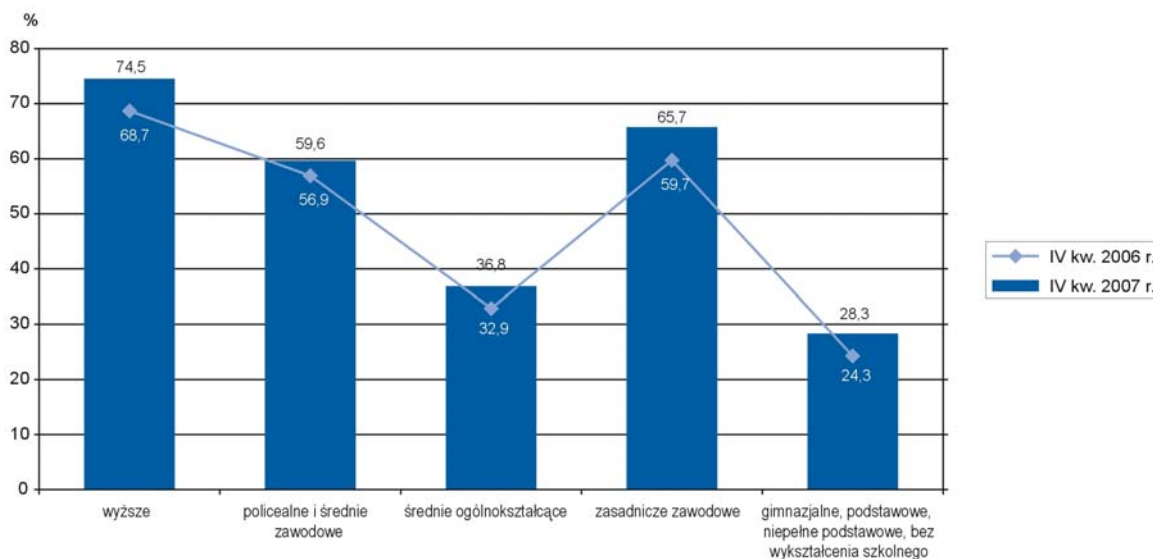
Poprawę wskaźnika zatrudnienia na przestrzeni roku odnotowano zarówno wśród ludności miast, jak i wsi. W miastach był on o 4,5 pkt wyższy i osiągnął 48,5%. Na wsi zwiększył się o 4,9 pkt i wynosił 53,5%.

Największą poprawę wskaźnika zatrudnienia odnotowano w grupie osób w wieku 25–34 lata, w której był on wyższy niż rok wcześniej o 6,9 pkt procentowego. Wśród pozostałych grup wiekowych najszybciej zwiększała się liczba pracujących w wieku 15–24 lata – o 25,0%. Udział pracujących

w łącznej liczbie osób w tym wieku wzrósł o 6,4 pkt. Zdecydowanie poprawiła się także sytuacja w grupie osób w wieku 45–54 lata, dla których wskaźnik zatrudnienia poprawił się o 5,3 pkt.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnię wyższą – 74,5%. W stosunku do roku ubiegłego uległ on zwiększeniu o 5,8 pkt procentowego. Najniższy poziom wskaźnika zatrudnienia odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 28,3%. W tej grupie zwiększył się on w skali roku o 4,0 pkt. Największy wzrost odsetka pracujących wystąpił natomiast wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – o 6,0 pkt.

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

W IV kwartale 2007 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 472 tys. osób, tj. 78,8% ogółu pracujących. Spośród nich większość (58,9%) stanowili mężczyźni. Odmienne przedstawiała się sytuacja w sektorze publicznym, w którym wśród 127 tys. pracujących przeważały kobiety (59,8%). W przedsiębiorstwach prywatnych odnotowano znaczny wzrost liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego. Zwiększyła się ona o 12,6%. Liczba pracowników sektora publicznego była natomiast wyższa niż przed rokiem o 1,6%.

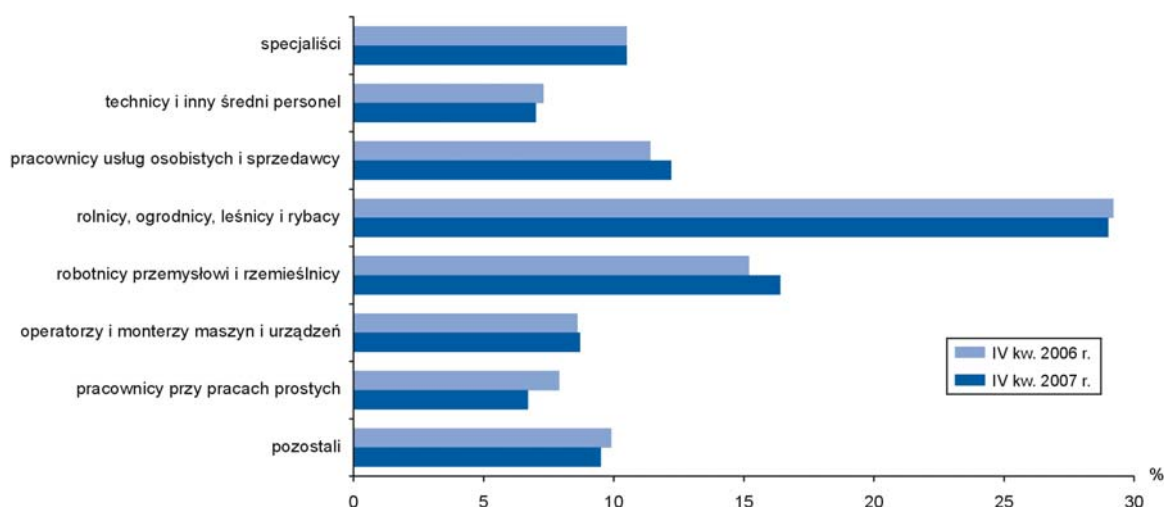
Pracownicy najemni stanowili 61,8% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 31,4%, a 6,7% to pomagający członkowie rodziny. W skali roku liczba pracowników najemnych zwiększyła się o 13,8%, pracodawców i pracujących na własny rachunek – o 2,7%, a pomagających członków rodzin – o 8,1%.

Wzrost liczby pracujących mężczyzn był rezultatem podejmowania przez nich pracy w charakterze pracowników najemnych. W ciągu roku przybyło ich 11,6%. Zmniejszyła się natomiast liczba mężczyzn będących pracodawcami i pracujących na własny rachunek o 1,8%.

Liczba kobiet pracujących w charakterze pracowników najemnych wzrosła na przestrzeni roku o 17,4%, natomiast w roli pracodawców i pracujących na własny rachunek – o 8,3%. W konsekwencji udział pań wśród pracodawców i osób zarabiających na własny rachunek zwiększył się o 2,2 pkt i wyniósł 41,5%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 29,0% ogółu. Ich liczba w ciągu roku zwiększyła się o 9,4%. Więcej niż rok wcześniej było także robotników przemysłowych i rzemieślników – o 18,1%, a ich udział wzrósł do 16,4%. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy stanowili 12,2% ogółu, a specjaliści – 10,5%.

PRACUJĄCY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Mężczyźni przeważali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 90,4% ogółu, robotników przemysłowych i rzemieślników – 80,6% oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników – 73,1%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród specjalistów – 69,8%, pracowników biurowych – 66,7% oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców - 65,8%.

W 2007 r. liczba pracujących, w mniejszym stopniu niż w latach poprzednich uzależniona była od sezonowych zmian popytu na pracę.

Wskaźnik zatrudnienia zwiększał się stopniowo na przestrzeni roku. Analizując jego wartość według płci zauważamy, że skala wzrostu wśród mężczyzn i kobiet była podobna.

Rozpatrując miejsce zamieszkania, obserwujemy wzrost wskaźnika zatrudnienia zarówno na wsi, jak i w miastach. Na obszarach wiejskich, inaczej niż w 2006 r., w IV kwartale nie nastąpił przy tym sezonowy spadek jego wartości.

Przeciętny wskaźnik zatrudnienia w 2007 r. wyniósł 49,6% (w całej Polsce 48,6%). Wynik ten sytuował świętokrzyskie na 5 miejscu w kraju.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w IV kwartale 2007 r. ukształtowała się ona na poziomie 67 tys. i była mniejsza niż rok wcześniej o 33,0%. Wśród bezrobotnych przeważali mężczyźni stanowiący 53,7% ogółu oraz mieszkańcy miast – 50,7%.

Mniejsze niż przed rokiem bezrobocie odnotowano niezależnie od płci i miejsca zamieszkania. W przypadku mężczyzn skala spadku wynosiła 32,1%, a kobiet – 34,0%.

Liczba bezrobotnych w miastach zmalała o 38,2%, podczas gdy na wsi zmniejszyła się o 26,7%.

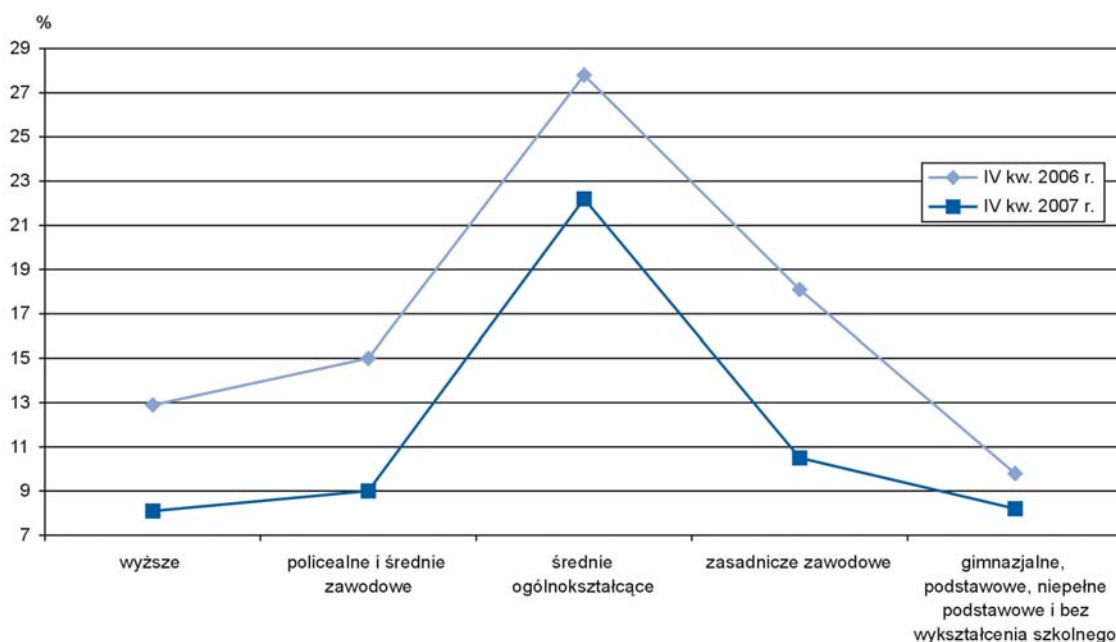
Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W IV kwartale 2007 r. ukształtowała się na poziomie 10,1% i w skali roku obniżyła się o 5,4 pkt procentowego.

Pomimo znacznego spadku, stopa bezrobocia w miastach była wyraźnie wyższa niż na wsi i wyniosła 13,4%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było tylko 8,0% aktywnych zawodowo. W lepszej sytuacji na rynku pracy pozostawali mężczyźni. Stopa bezrobocia w tej zbiorowości wyniosła 9,9%, podczas gdy wśród kobiet 10,3%.

Kłopoty ze znalezieniem pracy mają szczególnie osoby młode. Pomimo poprawy na przestrzeni roku pracy w dalszym ciągu poszukiwało 23,1% aktywnych zawodowo w wieku 15–24 lata. W starszych grupach wiekowych stopa bezrobocia była wyraźnie mniejsza, a najniższy jej poziom wystąpił wśród osób mających 35–44 lata, dla których wyniosła 6,2%.

Dosyć duże zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 22,2%, natomiast najkorzystniejsza sytuacja panowała wśród najlepiej wykształconych. Stopa bezrobocia osób z wykształceniem wyższym wyniosła 8,1%, a policealnym i średnim zawodowym – 9,0%. Jej największy spadek w skali roku odnotowano wśród posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe – o 7,6 pkt procentowego. Najwolniej stopa bezrobocia obniżała się natomiast w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego, dla których ukształtowała się na poziomie 8,2%, tj. o 1,6 pkt procentowego niższym niż przed rokiem.

STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez krewnych, znajomych i ogłoszenia w prasie – 79,1%. Nieco mniej osób decydowało się na jej poszukiwanie poprzez biura pracy – 65,7% oraz bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 58,2%. Najrzadziej podejmowano natomiast starania o zorganizowanie własnego miejsca pracy. Tę metodę wybrało tylko 6,0% bezrobotnych.

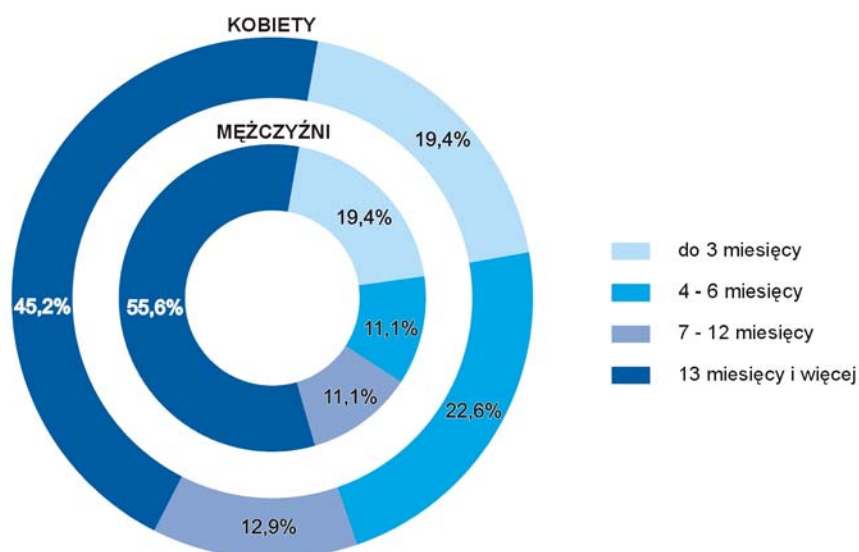
35,8% bezrobotnych to osoby, które powracały do pracy po przerwie. Dosyć znaczny był również odsetek podejmujących pracę po raz pierwszy - 22,4%. Osoby, które straciły pracę stanowiły natomiast 32,8% wszystkich bezrobotnych.

Przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł 20 miesięcy i w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku skrócił się o około 1 miesiąc. Dłużej pracy nie mogli znaleźć mieszkańcy miast, którym zajmowało to średnio 22 miesiące. Na wsi trwało to 4 miesiące krócej. W podziale według płci okres poszukiwania pracy był podobny. Zarówno mężczyźni jak i kobiety pozostawali na bezrobociu przez około 20 miesięcy.

Na przestrzeni roku najwyższy poziom stopy bezrobocia odnotowano w pierwszych trzech miesiącach. W kolejnych kwartałach ulegała ona zmniejszeniu. Pomimo szybszego spadku stopy bezrobocia niż na wsi, większe problemy ze znalezieniem miejsca pracy mają nadal mieszkańcy miast.

Przeciętna roczna stopa bezrobocia w 2007 r. w województwie świętokrzyskim wyniosła 12,0%, podczas gdy dla Polski – 9,6%. Wskaźnik ten lokował je na 15 miejscu w Polsce. Wyższą stopę bezrobocia odnotowano jedynie w województwie dolnośląskim.

BEZROBOTNI WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY I PŁCI W IV KWARTALE 2007 R.

Bierni Zawodowo

W IV kwartale 2007 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 496 tys. Wśród nich dominowały kobiety, które stanowiły – 61,1% ogółu, a także mieszkańcy wsi – 59,9%.

W skali roku liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 4,6%. Spadek ten był wynikiem zmniejszenia się tej zbiorowości w miastach – o 7,0%, jak i na wsi – o 2,9%. W podziale według płci skala spadku w przypadku mężczyzn wynosiła 8,9%, a u kobiet – 1,6%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba obniżyła się tylko o 2,5% i stanowiła 54,6% ogółu. Mniej biernych zawodowo było również w pozostałych grupach wiekowych, (z wyjątkiem 25–34 lata, w której pozostała na dotychczasowym poziomie). Największy wzrost aktywności zawodowej wystąpił wśród osób w wieku 45–54 lata. Liczba biernych zawodowo zmalała tam o 12,0%, a udział tej grupy osiągnął 8,9%.

Liczba biernych zawodowo w wieku produkcyjnym obniżyła się o 9,5%.

Prawie połowa biernych zawodowo (49,8%), to osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba obniżyła się jednak w ciągu roku o 10,5%. Więcej biernych zawodowo niż przed rokiem posiadało wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 10,9% oraz policealne i średnie zawodowe – o 5,6%. Liczba biernych zawodowo z wyższym wykształceniem zmniejszyła się o 3,2%. Mniejsza była także liczba osób nieaktywnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym – o 3,8%.

Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych, na co wskazało 43,3% osób. Jako przyczynę bierności 24,8% osób podawało naukę i uzupełnienie kwalifikacji, a 14,7% chorobę i niepełnosprawność. Inne powody osobiste lub rodzinne wymieniło 5,4% biernych zawodowo, a 3,2% zniechęciło się bezskutecznością poszukiwania pracy.

W 2007 r. przeciętna liczba biernych zawodowo wynosiła 509 tys., przy czym w kolejnych kwartałach ulegała ona spadkowi. Szybko zmniejszała się szczególnie liczba nieaktywnych mężczyzn oraz mieszkańców miast. W strukturze biernych zawodowo nadal przeważały kobiety i mieszkańcy wsi.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2007 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys,				w %			
OGÓŁEM	1161	665	599	67	496	57,3	51,6	10,1
mężczyźni	558	365	329	36	194	65,4	59,0	9,9
kobiety	603	301	270	31	303	49,9	44,8	10,3
Miasta	452	253	219	34	199	56,0	48,5	13,4
Wieś	709	412	379	33	297	58,1	53,5	8,0
Z ogółem w wieku:								
15-24 lata	216	78	60	18	137	36,1	27,8	23,1
25-34	212	184	165	19	29	86,8	77,8	10,3
35-44	160	145	137	9	15	90,6	85,6	6,2
45-54	226	182	166	16	44	80,5	73,5	8,8
55 lat i więcej	348	76	71	6	271	21,8	20,4	7,9
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	153	124	114	10	30	81,0	74,5	8,1
policealne i średnie zawodowe	270	177	161	16	94	65,6	59,6	9,0
średnie ogólnokształcące	95	45	35	10	51	47,4	36,8	22,2
zasadnicze zawodowe	286	210	188	22	75	73,4	65,7	10,5
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	357	110	101	9	247	30,8	28,3	8,2